

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»
Факультет журналістики
Кафедра соціальних комунікацій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 12. ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА ТА БЕЗПЕКА

для студентів

Освітньої програми:	Журналістика
Рівня вищої освіти:	другого (магістерського)
на здобуття освітнього ступеню:	магістра
за спеціальністю:	061 Журналістика
галузі знань:	06 Журналістика

Рівне-2019

Робоча програма **Інформаційна політика та безпека**
галузі знань 06 Журналістика, спеціальності: 061 Журналістика

Розробник: **Мазаний В.С.**, заслужений журналіст України, доцент кафедри соціальних комунікацій

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальних комунікацій

Протокол № 1 від 27 серпня 2019 року

Завідувач кафедри _____ доц. Золяк В. В.
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією факультету журналістики

Протокол № 1 від 30 серпня 2019 року

Голова _____ проф. Мітчук О. А.
(підпис)

Гарант освітньої програми «Журналістика» зі спеціальності 061 «Журналістика» у галузі знань 06 «Журналістика» рівня вищої освіти другого (магістерського)

проф. Мітчук О. А. _____
(підпис)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни			
		денна форма навчання	заочна форма навчання		
Кількість кредитів – 3/3	Рівень вищої освіти: другий (магістерський) Галузі знань: 06 Журналістика Спеціальність: 061 Журналістика	Обов'язковий освітній компонент			
Змістових модулів – 2		Рік підготовки:			
Загальна кількість годин (денна/заочна форми навчання) – 90/90		1-й		1-й	
		Семестр			
		1-й		1-й	
		Лекції			
		20 год.		6 год.	
		Практичні, семінарські			
		10 год.		4 год.	
		Лабораторні			
		–		–	
		Самостійна робота			
30 год.		80 год.			
Індивідуальні завдання:					
30 год.					
Вид контролю: залік					

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційна політика та безпека» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Журналістика» підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 061 Журналістика галузі знань 06 «Журналістика».

Мета дисципліни – дати майбутнім фахівцям систематизоване й емпірично аргументоване уявлення про функціонування інформаційної сфери у контексті переходу до інформаційного суспільства, зокрема державне управління нею, а також інформаційними процесами, які віддзеркалюють інтереси особистості, суспільства і держави.

Для досягнення поставленої мети використовуються наступні **завдання**: навчити майбутніх журналістів, рекламистів, фахівців зі зв'язків з громадськістю, видавців аналізувати національний інформаційний простір в контексті формування суспільної думки та забезпечення інформаційної безпеки особи, суспільства та держави; з'ясувати фактори, що визначають функціонування інформаційних потоків національного й іноземного походження; використовувати у практичній діяльності сукупність знань, професійних прийомів і методів, які впливають на формування національної інформаційної політики.

Під час лекційних та практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Інформаційна політика та безпека» студенти **набувають таких програмних компетентностей: ЗК (загальні компетентності), ФК (фахові компетентності).**

Загальні компетентності :

ЗК6. Вміння виявляти та вирішувати проблеми.

ЗК8. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Фахові компетентності :

ФК2. Здатність критично осмислювати проблеми у професійній діяльності чи дослідницькій роботі на межі предметних галузей.

ФК3. Здатність виконувати складні завдання і вирішувати складні проблеми, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної чи недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ФК5. Здатність приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах дослідницької та/або інноваційної роботи, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

Результати навчання за дисципліною

Опанування дисципліною «Інформаційна політика та безпека» забезпечить наступні результати:

ПР 2. Застосовувати в навчальній і професійній діяльності необхідні джерела інформації, використовувати Інтернет для пошуку інформації, опрацьовувати та аналізувати відповідну інформацію.

ПРН 11. Реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, пропагувати цінності громадянського суспільства, пропагувати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Знати професійні стандарти роботи журналісти та застосувати їх на практиці.

ПР 12. На основі зібраної інформації та її аналізу прогнозувати тренди медіаринку та опановувати інноваційні методи і форми роботи.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1

Тема 1. Концепція державної інформаційної політики. Політика та інформація в суспільстві. Перехід до інформаційного суспільства. Цілі державної інформаційної політики.

Література: основна (3,14), додаткова (20, 27)

Тема 2. Формування та розвиток єдиного інформаційного простору України. Принципові особливості переходу від індустріального до інформаційного суспільства. Єдиний інформаційний простір. Формування і розвиток інформаційного простору України. Проблеми в переході до інформаційного суспільства. Координаційні заходи щодо побудови єдиного українського інформаційного простору.

Література: основна (3, 4), додаткова (21,22,26)

Тема 3. Державне управління національними інформаційними ресурсами. Особливості державної політики в галузі інформаційних ресурсів. Проблеми управління інформаційними ресурсами. Формування інформаційних ресурсів та темпи їх розвитку. Державні інформаційні ресурси як основа єдиного інформаційного простору України. Реалізація державної політики в сфері інформаційних ресурсів.

Література: основна (3,6,12) додаткова (28)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Тема 4. Державні органи управління інформатизацією. Структура органів державної влади по управлінню інформаційною сферою. Консультативна Рада з питань інформатизації при Верховній Раді України. Державний комітет зв'язку і інформатизації України. Комісія з питань інформаційної безпеки. Департамент спеціальних телекомунікаційних систем та захисту інформації. Статут Державного інформаційного агентства України. Державний комітет інформаційної політики. Загальні моменти практики застосування законодавства в питаннях інформації.

Література: основна (2, 4,11), додаткова (15,17,18,21,22)

Тема 5. Захист інформації. Види інформації. Можливості щодо втрати чи придбання інформації. Службова таємниця та конфіденційна інформація. Комерційна таємниця та її захист. Захист професійної таємниці. Захист персональних даних (інформації про особу) в Україні.

Література: основна (1, 9), додаткова (17,19)

Тема 6. Інформаційна зброя й світові інформаційні мережі. Поняття й особливості інформаційної зброї. Інформаційні системи що самонавчаються в інформаційній війні.

Література: основна (4,10), додаткова (24,27,28)

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль I												
Тема 1. Концепція державної інформаційної політики.	16	4	2		5	5	18	2	2			14
Тема 2. Формування та розвиток єдиного інформаційного	16	4	2		5	5	14					14

простору України.												
Тема 3. Державне управління національними інформаційними ресурсами.	16	4	2		5	5	16	2				14
Разом за змістовим модулем 1	48	12	6		15	15	48	4	2			42
Змістовий модуль II												
Тема 4. Державні органи управління інформатизацією.	12	2			5	5	16	2				14
Тема 5. Захист інформації.	14	2	2		5	5	12		2			10
Тема 6. Інформаційна зброя й світові інформаційні мережі.	16	4	2		5	5	14					14
Разом за змістовим модулем 2	42	8	4		15	15	42	2	2			38
Усього годин	90	20	10		30	30	90	6	4			80

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Концепція державної інформаційної політики.	2/2
2.	Формування та розвиток єдиного інформаційного простору України.	2/-
3.	Державні органи управління інформатизацією.	2/-
4.	Захист інформації.	2/2
5.	Інформаційна зброя й світові інформаційні мережі.	2/-
	Разом	10/4 год.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Концепція державної інформаційної політики.	5/14
2.	Формування та розвиток єдиного інформаційного простору України.	5/14
3.	Державне управління національними інформаційними ресурсами.	5/14
4.	Державні органи управління інформатизацією.	5/14
5.	Захист інформації.	5/10
6.	Інформаційна зброя й світові інформаційні мережі.	5/14
	Разом	30/80 год.

8. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Тема 1. Концепція державної інформаційної політики. Політика та інформація в суспільстві. Перехід до інформаційного суспільства. Цілі державної інформаційної політики.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Написати огляд даної теми	Опитування, аналіз творчого завдання.	<i>Література:</i> <i>основна (3,14),</i> <i>додаткова (20, 27)</i>	10
Тема 2. Формування та розвиток єдиного інформаційного простору України. Принципові особливості переходу від індустріального до інформаційного суспільства. Єдиний інформаційний простір. Формування і розвиток інформаційного простору України. Проблеми в переході до інформаційного суспільства. Координаційні заходи щодо побудови єдиного українського інформаційного простору.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття Написання доповіді	Опитування. Кейс-метод (аналіз журналістських ситуацій)	<i>Література:</i> <i>основна (3, 4),</i> <i>додаткова (21,22,26)</i>	10
Тема 3. Державне управління національними інформаційними ресурсами. Особливості державної політики в галузі інформаційних ресурсів. Проблеми управління інформаційними ресурсами. Формування інформаційних ресурсів та темпи їх розвитку. Державні інформаційні	Вивчення лекційного матеріалу. Написання журналістського матеріалу	Опитування, аналіз творчого завдання.	<i>Література:</i> <i>основна (3,6,12)</i> <i>додаткова (28)</i>	10

ресурси як основа єдиного інформаційного простору України. Реалізація державної політики в сфері інформаційних ресурсів.				
<p>Тема 4. Державні органи управління інформатизацією. Структура органів державної влади по управлінню інформаційною сферою. Консультативна Рада з питань інформатизації при Верховній Раді України. Державний комітет зв'язку і інформатизації України. Комісія з питань інформаційної безпеки. Департамент спеціальних телекомунікаційних систем та захисту інформації. Статут Державного інформаційного агентства України. Державний комітет інформаційної політики. Загальні моменти практики застосування законодавства в питаннях інформації.</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу. Написання огляду даної теми</p>	<p>Опитування. Кейс-метод (аналіз журналістських ситуацій)</p>	<p><i>Література:</i> <i>основна (2, 4,11),</i> <i>додаткова (15,17,18,21, 22)</i></p>	10
<p>Тема 5. Захист інформації. Види інформації. Можливості щодо втрати чи придбання інформації. Службова таємниця та конфіденційна інформація. Комерційна таємниця та її захист. Захист професійної таємниці. Захист персональних даних (інформації про особу) в Україні.</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу Написання доповіді</p>	<p>Опитування. Кейс-метод (аналіз журналістських ситуацій)</p>	<p><i>Література:</i> <i>основна (1, 9),</i> <i>додаткова (17,19)</i></p>	10

Тема 6. Інформаційна зброя й світові інформаційні мережі. Поняття й особливості інформаційної зброї. Інформаційні системи що самонавчаються в інформаційній війні.	Вивчення лекційного матеріалу Написання журналістського матеріалу	Опитування. Кейс-метод (аналіз журналістського проекту)	<i>Література:</i> <i>основна (4,10), додаткова (24,27,28)</i>	10
---	--	--	---	----

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

ТЕМА 1. КОНЦЕПЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ.

1. Розглянути політику та інформацію в інформаційному суспільстві як взаємозалежні явища.
2. Детально проаналізувати розробки концептуальних основ державної інформаційної політики і формування інформаційного законодавства України з урахуванням головних особливостей сучасного етапу розвитку української державності.
3. Визначити довгострокові та короткострокові стратегічні цілі державної інформаційної політики України.

ТЕМА 2. ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ЄДИНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНИ.

1. Розглянути соціально-економічні і політичні перетворення у системі формування ринкової економіки та необхідності суттєвої зміни інформаційних відносин в українському суспільстві.
2. Проаналізувати інформаційний простір як основу соціально-економічного, політичного і культурного розвитку та забезпечення безпеки України.
3. Розробити власну стратегію інформаційного розвитку регіону.

ТЕМА 3. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМИ ІНФОРМАЦІЙНИМИ РЕСУРСАМИ.

1. Розглянути специфічні особливості формування і використання інформаційних ресурсів.
2. Розробити базис інформаційно-керуючих систем для ефективного управління національними інформаційними ресурсами.
3. Створити потенційно ефективну модель розробки та поширення національних інформаційних ресурсів для входження України у світовий інформаційний простір.

ТЕМА 4. ДЕРЖАВНІ ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАТИЗАЦІЄЮ.

1. Розглянути законодавчі аспекти інформаційної політики України.
2. Знайти проблемні місця в нормативно-правовій базі щодо інформації.
3. Розробити комплекс рекомендацій для підвищення рівня державної інформаційної безпеки.

ТЕМА 5. ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ.

1. Розробити власний перелік конфіденційної інформації, що є власністю держави для регіональних медіа.
2. Проаналізувати специфіку захисту конфіденційної інформації у площині мас-медійної діяльності.
3. Розглянути процедуру доступу до інформації та визначити, що в ній гальмує діяльність журналіста.

ТЕМА 6. ІНФОРМАЦІЙНА ЗБРОЯ Й СВІТОВІ ІНФОРМАЦІЙНІ МЕРЕЖІ.

1. Проаналізувати повідомлення в різних типах медіа за 2015 рік на предмет використання інформаційної зброї.
2. Визначте місце української інформаційної системи у рамках світового інформаційного простору та наведіть аргументи на підтвердження власного твердження на прикладах матеріалів ЗМІ.

3. Підготуйте історичну довідку із вказанням етапів еволюції інформаційних війн з середини 20 ст.

Разом індивідуальної роботи – 30 годин.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції із застосуванням аудіо-візуальних засобів, самостійна робота з періодикою, он-лайн платформами, перегляд телебачення, прослуховування радіо, ділові ігри, навчальні диспути та дискусії, моделювання життєвих ситуацій, соціологічне дослідження, аналіз тематики сучасних ЗМІ, інтерв'ю, самооцінка.

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Індивідуальне опитування, фронтальне опитування, тестова перевірка знань, поточні контрольні роботи, підсумковий контроль (залік).

11. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Політика та інформація в суспільстві.
2. Перехід до інформаційного суспільства.
3. Цілі державної інформаційної політики.
4. Визначення аспектів інформаційної безпеки.
5. Інформаційне право.
6. Інформаційний суверенітет: визначення, дискусії.
7. Проблема доступу до інформації, що не становить державної таємниці.
8. Інформаційна відкритість влади: стан, проблеми та перспективи.
9. Принципові особливості переходу від індустріального до інформаційного суспільства.
10. Єдиний інформаційний простір.
11. Формування і розвиток інформаційного простору України.
12. Проблеми в переході до інформаційного суспільства.
13. Координаційні заходи щодо побудови єдиного українського інформаційного простору.
14. Особливості державної політики в галузі інформаційних ресурсів.
15. Проблеми управління інформаційними ресурсами.
16. Формування інформаційних ресурсів та темпи їх розвитку.
17. Державні інформаційні ресурси як основа єдиного інформаційного простору України.
18. Реалізація державної політики в сфері інформаційних ресурсів.
19. Структура органів державної влади по управлінню інформаційною сферою.
20. Консультативна Рада з питань інформатизації при Верховній Раді України.
21. Державний комітет зв'язку і інформатизації України.
22. Комісія з питань інформаційної безпеки.
23. Департамент спеціальних телекомунікаційних систем та захисту інформації.
24. Статут Державного інформаційного агентства України.
25. Державний комітет інформаційної політики.
26. Загальні моменти практики застосування законодавства в питаннях інформації.
27. Службова таємниця та конфіденційна інформація.
28. Комерційна таємниця та її захист.
29. Захист професійної таємниці.
30. Захист персональних даних (інформації про особу) в Україні.
31. Специфіка трактування терміну «інформаційні війни».
32. Маніпуляція як основний інструментарій інформаційних війн.
33. Технологічний аспект ведення інформаційних бойових дій.
34. Поняття й особливості інформаційної зброї.

35. Інформаційні системи що самонавчаються в інформаційній війні.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий тест (екзамен)	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	40	100
10	10	10	10	10	10		

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорні конспекти лекцій.
2. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення.
3. ТЗН.
4. Навчальні демонстрації.
5. Комп'ютерне забезпечення.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА БАЗОВА

1. Афанасьєв В. Соціальна інформація і управління суспільством. - М.: Знання, 2005, - 119 с.
2. Башук А.І. Інформаційна політика : [навч. посіб.] / Алла Іванівна Башук. – Ч.1. – К.: Вид-во ІЖ КНУ ім. Т. Шевченка, 2007. – 90 с.
3. Башук А.І. Підходи до інформаційної політики у контексті переходу до інформаційного суспільства / А.І. Башук // Наукові записки Інституту журналістики : наук. збірник / за ред. В.В. Різуна ; КНУ імені Тараса Шевченка. – К., 2010. – Т.38 (січень-березень). – С. 152-157.
4. Белл Д. Прихід постіндустріального суспільства // Сучасна зарубіжна соціальна філософія. Хрестоматія: Навч.посіб. / Упоряд. В. Лях. – К.: Либідь, 1996. – С. 194-251.
5. Всесвітній саміт з питань інформаційного суспільства (Женева 2003 – Туніс 2005) : підсумкові документи [переклад, упорядкування, укладання Словника термінів Ю.Пероганич] / К.: Державне підприємство «Державне видавничо-інформаційне агенство «ЗВ`ЯЗОК», 2006. – 131 с.
6. Дубас О. Інформаційний розвиток сучасної України у світовому контексті / Дубас О. – К. : Генеза, 2014. – 208 с.

7. Звіринців А.Б. Комунікаційний менеджмент: Робоча книга менеджера PR: 2-е вид., Испр. - СПб.: Союз, 2007, - 288с.
8. Інструкція про порядок обліку, зберігання і використання документів, справ, видань та інших матеріальних носіїв інформації, які містять конфіденційну інформацію, що є власністю держави. Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 27.11.98. № 1893 // Офіційний вісник України, 1998. - № 48. – С. 1764.
9. Информационное общество: Информационные войны. Информационное управление. Информационная безопасность / Под ред. М.А. Вуса. СПб.: Изд-во С.-Петербургского университета, 1999
10. Інформаційне Суспільство. Шлях України. – К.: Бібліотека інформаційного суспільства, 2014. – 289 с.
11. Йенсен Ролф. Общество мечты. Как грядущий сдвиг от информации к воображению преобразит ваш бизнес: Пер. с англ. – СПб.: Стокгольмская школа экономики в Санкт-Петербурге, 2002. – 271 с. // <http://ntsaphil.univ.kiev.ua>
12. Каландар К.Х. Управління суспільною свідомістю. Роль комунікативних процесів. М.: Наука, 2006, - 154 с.
13. Карпенко В.О. Інформаційна політика та безпека : підручник / Віталій Опанасович Карпенко. — К.: Нора-Друк, 2006. — 320с.

ДОПОМІЖНА

14. Карпенко В. Основи професійної комунікації / Карпенко В. – К. : Нора-прінт, 2002. – 348 с.
15. Кудрявцева С. Міжнародна інформація : [навч. посіб.] / С. Кудрявцева, В. Колос. – К. : Видавничий Дім „Слово”, 2005. – 400 с.
16. Литвиненко О.В. Інформаційний простір як чинник забезпечення національних інтересів України : монографія / Литвиненко О.В., Бінько І.Ф., Потіха В.М. – К.: ІМВ КУ імені Тараса Шевченка, 1998. – 87 с.
17. Мей Кр. Інформаційне суспільство. Скептичний погляд: Пер. з англ. – К.: «К.І.С.», 2004. – 220 с.
18. Кормич Б. А. Інформаційна безпека: організаційно-правові основи. – К., 2004.
19. Политические коммуникации : учеб. пособие для студентов вузов / [Петрунин Ю.Ю. и др. ; под ред. А.И. Соловьева]. – М.: Аспект Пресс, 2004. – 332 с.
20. Почепцов Г.Г. Інформаційні війни. М.: ВЦ Гарант, 2008, - 453 с.
21. Почепцов Г.Г. Інформаційна політика : навч. посіб. / Почепцов Георгій Георгійович, Чукут Світлана Анатоліївна. — К. : Знання, 2006. — 663с.
22. Танскотт Д. Електронно-цифрове суспільство. Плюси і мінуси мережевого інтелекту. М.: Прогрес, 2006, - 673 с.
23. Україна: інформація і свобода слова: збірник законодавчих актів, нормативних документів та статей фахівців / [упоряд. А. М. Задворний]. – К. : Молодь, 1997. – 832 с.
24. Харченко Л. Інформаційна безпека України: Глосарій / Харченко Л., Ліпка В., Логінов О. / За заг. ред д. юрид. н., проф. Р. Калюжного. – К. : Текст, 2004. – 136 с.
25. Чугунов А.В. Теоретические основания концепции «Информационного общества»: Учебно-методическое пособие по курсу «Интернет и политика» / Каф. политологии философского ф-та СПбГУ. – СПб, 2000. – 52с. // <http://www.nethistory.ru/biblio/1042577178.html>
26. Alberts D., Richard E.H. Information Warfare Workshop. Decision Support Working Group Report. 1996; Information Warfare, complex organisations and the power of disruption. University of Arisona, 1997.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

28. Електронна бібліотека Інституту журналістики (www.jorn.univ.kiev.ua)
29. www.linguist.kiev.ua